

Sygnatura akt II AKa 346/21

2.WYROK

2.1.W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 października 2021r.

4.Sąd Apelacyjny we Wrocławiu II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący SSA Jerzy Skorupka

Sędziowie: SA Wiesław Pędziwiatr

SA Jarosław Mazurek (spr.)

Protokolant: Wiktoria Dąbrowicz

6.przy udziale prokuratora Prokuratury (...) Wiesława Bilskiego

7.po rozpoznaniu 27 października 2021r

8.sprawy z wniosku H. B. i M. K.

o odszkodowanie i zadośćuczynienie

9.na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

10.od wyroku Sądu Okręgowego w Świdnicy

11.z 21 lipca 2021 r. sygn. akt III Ko 64/21

I. zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz wnioskodawców H. B. i M. K. po 240 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego;

III. kosztami postępowania odwoławczego obciąża Skarb Państwa.

Formularz UK 2	Sygnatura akt	II AKa 346/21	
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1		
1. CZEŚĆ WSTĘPNA			
1.1. Oznaczenie wyroku sądu			

pierwszej instancji		
Wyrok Sądu Okręgowego w Świdnicy z dnia 21 lipca 2021 r. sygn. akt III Ko 64/21		
1.2. Podmiot wnoszący apelację		
# oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego		
# oskarżyciel posiłkowy		
# oskarżyciel prywatny		
# obrońca		
# oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego		
# inny		
1.3. Granice zaskarżenia		
1.1.1. Kierunek i zakres zaskarżenia		
# na korzyść	# w całości	

# na niekorzyść			
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.1.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu		
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć		

	wpływ na treść orzeczenia			
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia			
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka			
#	art. 439 k.p.k.			
#	brak zarzutów			
1.4. Wnioski				
#	uchylenie	#	zmiana	
2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy				
1.5. Ustalenie faktów				

1.1.3. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.1.1.		brak ustaleń w zakresie nowych faktów		
1.1.4. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.2.1.				
1.6. Ocena dowodów				
1.1.5. Dowody będące podstawą ustalenia faktów				
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu		
1.1.6. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)				

Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu		
<p>3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków</p>				
Lp.	Zarzut			
3.1.	<p>Prokurator (...)w Ś.zaskarżył wyrok w części dotyczącej zasądzonego zadośćuczynienia i na podstawie art. 438 punkt 3 k.p.k. zarzucił:</p> <p>błąd w ustaleniach faktycznych mający wpływ na treść zaskarżonego wyroku, polegający na niesłusznym przyjęciu, że zasądzone tytułem zadośćuczynienia kwoty po 330.000 zł na rzecz każdego z wnioskodawców za okres 4 lat pozbawienia wolności ich ojca J. K. są odpowiednie i adekwatne do rozmiarów doznanej przez J. K. krzywdy związanej z niewątpliwie niesłusznym pozbawieniem</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>		

	<p>wolności, podczas gdy prawidłowa analiza zebranego materiału dowodowego, uwzględniając ustalenie w zakresie rodzaju działalności niepodległościowej ojca wnioskodawców na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego prowadzi do wniosku, że sąd I instancji ustalił nadmiernie wygórowaną wartość rekompensacyjną.</p>			
<p>Zwiąże o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>				
<p>Wniosek skarżącego prokuratora jest całkowicie bezzasadny. Nie można zasadnie zarzucić, że sąd I instancji dopuścił się błędu w ustaleniach faktycznych w zakresie wysokości ustalonego zadośćuczynienia na rzecz wnioskodawców twierdząc, że zakres działalności niepodległościowej ojca wnioskodawców na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego wskazuje,</p>				

iż zasądzone kwoty po 330.000 zł są zbyt wysokie, a właściwe byłyby kwoty po 160.000 zł. Tak postawiony zarzut dowodzi niezrozumienia istoty ustawy lutowej. Po pierwsze tylko cierpienia i krzywdy jakich doznał J. K. w związku z wykonywaniem wobec niego środków izolacyjnych w postaci pobytu w Zakładzie Karnym przez okres 4 lat są wyłączną podstawą do szacowania wysokości zasądzonych zadośćuczynienia. Miarą taką nie może być zakres prowadzonej działalności niepodległościowej, bowiem co do tego faktu obowiązuje prawomocne orzeczenie Sądu Okręgowego w Białymstoku z dnia 1 czerwca 2020 r. (sygn. akt III K 129/20) i faktu tego w postępowaniu o odszkodowanie i zadośćuczynienie nie można skutecznie kwestionować. Rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego w Białymstoku unieważniająca

wyrok wojskowego Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 23 czerwca 1947 r. w sprawie o sygnaturze akt Sr 447/47 ma takie znaczenie, że powoduje odpowiedzialność Skarbu Państwa za niesłuszne pozbawienie wolności J. K. przez okres 4 lat. O wysokości należnego zadośćuczynienia decyduje wyłącznie zakres cierpień i krzywd doznanych w tym czasie przez J. K., tymczasem w złożonej apelacji prokurator bezzasadnie dokonuje weryfikacji działalności niepodległościowej J. K. wskazując, że działalność ta ograniczyła się jedynie do formalnego przystąpienia do struktur NZW, że nie brał udziału w żadnych akcjach zbrojnych, wreszcie że został oskarżony tylko o popełnienie czynów polegających na udziale w nielegalnej organizacji, w której zajmował stanowisko dowódcy plutonu. Kuriozalne jest twierdzenie apelacji, że wnioskodawcy nie wykazali by

działalność
niepodległościowa
ich ojca wykraczała
poza formalne
przystąpienie do
oddziału (...)
poprzez złożenie
przysięgi i
kilkudniowe
pełnienie w nim
funkcji plutonowego
i przechowywanie
broni palnej oraz
jednorazowy udział
w zebraniu.
Skarżącemu
najwyraźniej
pomyliły się
postępowania,
bowiem okoliczności
które zarzucą były
przedmiotem
postępowania przed
Sądem Okręgowym
w Białymstoku
zakończonym
prawomocnym
orzeczeniem z dnia
1 czerwca 2020 r. w
sprawie III K 129/20
i obecnie nie mogą
być kontestowane w
trybie postępowania
zwyczajnego o
odszkodowanie i
zadośćuczynienie.
Zasadniczo na tym
można by poprzestać
ocenę zasadności
zarzutu błędu w
ustaleniach
faktycznych, ale nie
można pominąć i
okoliczności
związanych z
wnioskiem
dotyczącym
obniżenia
zasądzonego
zadośćuczynienia do

kwoty 160.000 zł.
Uważna lektura
uzasadnienia
wywiedzionej
apelacji prowadzi
do wniosku, że
żądanie zmiany
wyroku i zasądzenia
po 160.000 zł na
rzecz każdego z
wnioskodawców jest
całkowicie dowolne.
Skarżący w żaden
sposób nie wykazał
dlaczego jego
zdaniem taka kwota
jest adekwatna a
nie kwota zasądzona
przez sąd I instancji.
To na skarżącym
ciąży obowiązek
wykazania
zasadności swojego
twierdzenia. Złożona
apelacja w
najmniejszym
stopniu tego nie
czyni, co powoduje
jej bezzasadność.
Co do wysokości
zasądzonego
zadośćuczynienia
warto w tym
miejscu przytoczyć
stanowiska Sądu
Najwyższego, który
wskazują, że
zasądzenie
zadośćuczynienia za
wyrządzoną krzywdę
jest orzeczeniem
zawsze
subiektywnym.

Wyrok Sądu
Najwyższego z dnia
23 stycznia 2019 r. V
KK 263/18 ,LEX nr
2615849 "Zawarte w
dyspozycji przepisu

art. 445 § 1
k.c. - sformułowanie
"suma odpowiednia"
ma charakter
nieokreślony, stąd
jej ustalenie
pozostaje w
granicach
swobodnego
uznania
sędziowskiego, to
jednak w
orzecznictwie
wypracowano
kryteria, którymi
należy kierować
się przy ustalaniu
wysokości
zadośćuczynienia.

Zarzut
niewłaściwego
ustalenia kwoty
zadośćuczynienia
może być skuteczny,
gdy zaskarżone
orzeczenie w sposób
oczywisty narusza
zasady jego
ustalania, a więc
wówczas gdy
uwzględniono w
nim niewłaściwe lub
nie uwzględniono
niezbędnych
elementów
mających istotne
znaczenie dla
określenia
wysokości kwoty
zadośćuczynienia".

Wyrok Sądu
Najwyższego z dnia
30 stycznia 2014 r.
III CSK 69/13 LEX
nr 1463872

1. Ze względu
na niewymierność
krzywdy, określenie

w konkretnym wypadku odpowiedniej sumy pozostawione zostało sądowi, który w tym zakresie dysponuje większą swobodą, niż przy ustalaniu szkody majątkowej i sumy potrzebnej do jej naprawienia, co sprawia, że korygowanie przez sąd wyższej instancji wysokości zasądzzonego zadośćuczynienia uzasadnione jest jedynie wtedy, gdy przy uwzględnieniu wszystkich okoliczności sprawy, mających wpływ na jego wysokość, jest ono niewspółmiernie nieodpowiednie do doznanej krzywdy.

2. Na rozmiar krzywdy ma wpływ między innymi: rodzaj, charakter, intensywność i czas trwania cierpień fizycznych i psychicznych, stopień trwałego kalectwa, rokowania na przyszłość, negatywne zmiany w psychice wywołane chorobą, utrata szans na normalne życie i rozwój zainteresowań, poczucie bezradności i nieprzydatności

społecznej. Istotną okolicznością indywidualizującą rozmiar krzywdy jest młody wiek poszkodowanego, bowiem utrata szans na prowadzenie normalnego życia, utrata zdolności do pracy, możliwości realizacji zamierzonych celów, zainteresowań i pasji jest szczególnie dotkliwa dla człowieka młodego, który doznał utraty zdrowia będąc w pełni sił i możliwości.

Sąd Apelacyjny co do zasady podzielają powyższe poglądy, a wysokość zasądzonego zadośćuczynienia jest właściwym wyrównaniem wyrządzonej J. K. krzywdy i nie czyni wnioskodawców niezasadnie wzbogaconymi.

Wniosek

Prokurator wniósł o zmianę wyroku w pkt. I części dyspozytywnej poprzez obniżenie kwot zasądzonych na rzecz wnioskodawców tytułem zadośćuczynienia za krzywdy doznane

zasadny
częściowo zasadny
niezasadny

przez J. K. do kwot po 160.000 zł na rzecz każdego z wnioskodawców.		
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
Wniosek o zmianę zaskarżonego wyroku i obniżenie zasądzonych zadośćuczynień na rzecz wnioskodawców do kwot po 160.000 zł jest oczywiście bezzasadny, albowiem z treści całej skargi apelacyjnej nie wynika dlaczego taka właśnie kwota zdaniem skarżącego jest właściwa.		
4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU		
4.1.	Brak było podstaw do podjęcia działań z urzędu	
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności		
5. ROZSTRZYGNIĘCIE		

SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
1.7. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	
5.1.1.	Przedmiot utrzymania w mocy
<p>Zaskarżony Wyrok Sądu Okręgowego w Świdnicy utrzymano w całości, to jest w zakresie zasądzenia na rzecz wnioskodawców H. B. i M. K. kwot po 330.000 zł tytułem zadośćuczynienia oraz zasądzenia na ich rzecz po 120 zł tytułem zwrotu kosztów ustanowienia pełnomocnika w sprawie.</p>	
Zwiąźle o powodach utrzymania w mocy	
<p>Przeprowadzone przez sąd I instancji postępowanie dowodowe nie budziło zastrzeżeń, dowody zebrane w tym postępowaniu i ujawnione na rozprawie głównej zostały należycie ocenione i wyciągnięto trafne wnioski skutkujące uwzględnieniem w znacznej części</p>	

<p>żądania w zakresie dochodzonego zadośćuczynienia. Podniesione w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku argumenty, co do wydanego rozstrzygnięcia znajdują oparcie w materiale dowodowym i znalazły całkowitą akceptację w Sądzie Odwoławczym, tym bardziej że zarzuty skarżącego prokuratora okazały się całkowicie bezzasadne.</p>			
<p>1.8. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji</p>			
<p>5.2.1.</p>	<p>Przedmiot i zakres zmiany</p>		
<p>Zwięźle o powodach zmiany</p>			
<p>1.9. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji</p>			
<p>1.1.7. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia</p>			
<p>5.3.1.1.1.</p>		<p># art. 439 k.p.k.</p>	

Zwiężle o powodach uchylenia			
5.3.1.2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwiężle o powodach uchylenia			
5.3.1.3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwiężle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia			
5.3.1.4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.	
Zwiężle o powodach uchylenia			
1.1.8. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania			
1.10. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku			

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
6. Koszty Procesu		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
II i III	<p>Kosztami postępowania obciążono Skarb Państwa, a to z uwagi na fakt, iż postępowanie o odszkodowanie i zadośćuczynienie dochodzone w trybie ustawy z dnia 23 lutego 1991r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego wolne jest od kosztów. Zasadny okazał się wniosek końcowy pełnomocnika wnioskodawców, a dotyczący zasądzenia na rzecz wnioskodawców zwrotu kosztów zastępstwa prawnego z tytułu uczestnictwa pełnomocnika w postępowaniu apelacyjnym, wszak sprawę przed Sądem</p>	

	Odwoławczym wygrali.	
7. PODPIS		
Wiesław Pędziwiatr Jerzy Skorupka Jarosław Mazurek		

1.11. Granice zaskarżenia			
Kolejny numer załącznika	1		
Podmiot wnoszący apelację	Prokurator (...) w Ś.		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja			
0.1.1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
0.1.1.3.2. Podniesione zarzuty			

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	

#	brak zarzutów		
0.1.1.4. Wnioski			
#	uchylenie	#	zmiana